

## פרשת נצבים

## שַׁבַּת שֶׁלפְּנֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה

המשיח שיבוא במהרה, וראה שהציבור אינם מתפעלים מזה ואדרבה פחד אחזתם, והבין מחשבתם, כי הם מרגישים שעדיין אינם מוכנים לביאת משיח צדקינו, ומתפחדים שיתביישו כאשר משיח צדקינו יכיר על פניהם כל מצבם המר, לכן עמד והכריז: תדעו, שקודם ביאת המשיח ירד רוח טהרה בעולם, וכל אחד ואחד יזכה להיות טהור זך ונקי, מוכן לקבל פני משיח, וסיים בבקשה לפרסם זאת לכל הציבור !

וכעין דברים אלו יש לומר גם על ראש השנה, שבהגיע הזמן והרגע שהאדם מתעורר ומעמיד עצמו קדם ה' ואומר 'טאטע איך בין דא' אז בודאי נפתחים לו כל השערים, כי אבינו אב הרחמן מקבל פני בניו החביבים באיזה מצב ואופן שיהיה, וברגע אחד נשכח ונתבטל כל העבר, כמו שאמר רבינו הבעל שם טוב זלה"ה (מובא בדגל מחנה אפרים לר"ה) משל לאדם שמדליק נר במקום החושך, שבאותה הרגע נעלם החושך לגמרי ואינו ניכר כלל ולא נשאר ממנו שום רושם, כך כשחוזר בתשובה אף שהיה מתחלה מקום חושך, אבל בהארת התשובה החושך הולך ובטל לגמרי.

וענינו ידוע מספרים, שביום ראש השנה מתחדש העולם והכל חוזר לקדמותו כמו שהיה בעת בריאת העולם, וכמו שבכל 'מאשין' יש כפתור אחת, שכשלוחצין אותה חוזר המאשין למצב שהיה בבית החרושת, וכן נעשה למעלה בראש השנה שכל נשמת ישראל עושים לחיצה בכפתור, וברגע אחד מתבטל כל ה'עבר' ומתחיל שנה חדשה עם חיים חדשים ונכנסים למצב חדש בקבלת עול מלכותו יתברך כמו קבלת מלך חדש, וכמו שראשית

הננו נמצאים בשבת שלפני ראש השנה, שהוא השבת השביעית מעת התחלת עולם החדש אחר חורבן של מלכות השי"ת רח"ל ביום תשעה באב, ומאז התחילו שבעת ימי הבנין, הם שבעה שבועות של בניית העולם במלכות השי"ת, וכעת הננו מגיעין אל סיום המלאכה כאשר כל העולם נכנס בברית ה' וכולם מקבלים עליהם עול מלכות שמים, ולזה מתחילין לקרות אתם נצבים היום פְּלִקְכֶם לְפָנַי ה' אֱלֹקֵיכֶם... כל איש ישראל, ובאופן זה נכנסין אל השנה החדשה תשפ"ז בס"ד.

ואכן בשבת זו מאיר אור קבלת מלכותו יתברך בלב כל איש ישראל, עד שכל בני ישראל עומדים מוכנים לפני השי"ת, וכבר במוצאי מנוחה בהתחלת יום ראשון התאספו בבתי מדרשות עם הסליחות'ל, וכל אחד פתח את לבו לדבר אל השי"ת, כמו שתיאר איזה אברך יקר רגשי לבו עת שפתח את הסליחות בפעם הראשונה במוצאי מנוחה, שהוא כבן החוזר אל פתח בית אביו, ואומר: **טאטע, איך בין דא !**

וכאן יש להבהיר, מה שכואב לכמה אנשים, שבזמן מעולה כזה כאשר נפגש עם השי"ת תיכף מבצבץ ועולה במוחו כל המעשים לא טובים שעשה, והוא מלא בושה וכלימה עד שלבו נשבר לקרעים, ואינו יכול לפתוח פיו לדבר כראוי, וכתוצאה מזה יש שרוצים רק לגמור מהר את הסליחות ולומר 'זיעבור', ולחזור ולהשקיע הראש בתוך עסקי העולם הטורדות זה אחר זה, כמו בת היענה השוקעת ראשה בארץ וחושבת שאין רואין אותה. – ולכן כדאי ונחוץ לפרסם העובדא שהיתה אצל הרה"ק ר' דוד'ל טאלנער זלה"ה כאשר דיבר פעם מענין ביאת

הבריאה היתה בשביל ישראל שנקראו ראשית, כן עתה נברא העולם מחדש בשביל ישראל בנים החביבים של השי"ת, וכמו קודם הבריאה בעת שעלה ברצונו לברוא העולם לא היו עדיין בני ישראל במציאות, ואהבת השי"ת לישראל לא היתה תלויה בדבר כי לא היה עדיין שום דבר, ועם כל זה היתה אהבת ה' עליהם 'כמו שהם' בלי שום תנאי ובלי שום מעשה מצוה, כן חוזר ומתעורר עוד הפעם בכל שנה ושנה אהבת השי"ת לישראל, אהבה שאינה תלויה בדבר, ולכן אסור בראש השנה לומר ויודי ולא לעשות חשבון הנפש על החטאים שעברו, כי הכל בטל ומבוטל, ומתחיל א נייע לעבן.

ובכן בעת שעומדים ומכריזין "המלך", יש לזכור מנהגו של הרה"ק בעל עטרת צבי מזידיטשוב זלה"ה בכל שנה בשמחת תורה קודם ההקפות ובלייל פסח קודם הסדר, שאמר בזה הלשון: 'איך בין מיר מוחל אלע עבירות און איך בין א צדיק גמור' (גל יעקב פ' בא), להורות שאי אפשר לגשת להיות שר צבא בחיל ה' אם יהיה לבו נשבר מעבירות שבידו, ומוכרח האדם להחליט בעצמו שהוא צדיק גמור ובאופן זה יוכל להתחיל העבודה לשמים. וכן הוא גם בראש השנה כשהאדם עומד להכריז 'המלך', יש לדמות בדעתו כאילו הוא שר צבא בחיל ה' והמלך הגדול והנורא עומד עליו ורואה במעשיו ומסתכל איך הוא עושה מלאכתו, שבודאי אין אז הזמן להיות לבבו נשבר מה'עבר', רק להיות בשמחה ובטוב לבב לעשות מעשהו בחשק ובהתעלות כיון שהוא עומד לפני המלך, בבחינת נצבים לפני ה' אלוהים.

והגם שכאשר רק יעלה במחשבתו קצת איך שעבר עליו השנה בהבלים ומעשה תענועים, ואיך יעני עתה לעמוד בראש כאיש חיל ולצעוק 'המלך', כאשר עיני ה' וכל הפמליא של מעלה מסתכלין עליו, הלא פחד ורעדה יאחזהו, אך 'פארפאלן' זהו רצון ה' שנעמוד כאן בקומה זקופה ולהכריז וידע כל פעול כי אתה פעלתו, ואין עתה הזמן לבכות, רק לזכור דברי הרה"ק רבי אהרן הגדול מקארלין זלה"ה (יש מייחסים הדיבורים להרה"ק רבי הענין מאלכסנדר זלה"ה) שאמר, אם יהודי אינו מסתובב בשמחה בזה שהוא יהודי, אזי הוא 'כפוי טובה' להשי"ת, זה סימן שלא הבין מעולם ביאור ברכת 'שלא עשני גוי'. וממשיך, הלא בלי 'מסירות נפש' אין זוכין לכלום, ועדיין לא היה לי מסירות נפש כראוי, ואם כן 'קומט זיך מיר גארנישט' ועם כל זה אני זוכה לשאוב אור העולם, צריך לשמוח על זה, עכדה"ק.

וכן הוא בכאן אם איש שפל ונבזה נצטווה להמליך את השי"ת אין לך שמחה גדולה מזו, וכמו שכתוב בספר אור המאיר (ר"ה ז"ה ויאמר נחמ"י) וזה לשון קדשו: 'אין לך חיק גדול מזה שהאדון ה' צבקות ביקש כזאת מידינו לאמור לפניו מלכיות וזכרונות', ואם יבחר ביותר לבכות על העבר שלו, אזי אולי חס ושלום ימאס עבודתו למקום, כמו 'ראש הצבא' (גענעראל) שבמקום להנהיג המארטש עם כל החיילים לכבוד המלך כמו שנצטווה, מתחיל לבכות על שגרע בעבודת המלך, הלא יזרקוהו משם.

וכבר נודע דברי רבינו הבעל שם טוב הקדוש זלה"ה ותלמידו הקדוש המגיד הגדול ממעזריטש זלה"ה, שהכתיבה בראש השנה תלוי בלבו של אדם (כאשר הארכנו בגליון שבוע שעברה), ונמצא דבראש השנה צריך האדם להעמיד עצמו בגיאות דקדושה ולומר עבד ה' אני, ויכריז בקול רם את מלכות השי"ת על כל העולם כולו, ולא ישכח לכלול גם את ה'עולם קטן' זה הגוף, היינו את רמ"ח אבריו ושס"ה גידיו שכולם יהיו משועבדים לעבודתו יתברך שמו בכל לב ונפש, וישמח מאוד מאוד על ההזדמנות היקרה הלזה שאיש שפל בריה ונמלה קטנה זוכה לעמוד בבית ה' ולהכריז מלכות השי"ת, מי ידמה לו ומי ישוה לגדולתו שזכה לה, ובדמיונו יראה איך כל השנה הבאה הרי הוא עוסק בענין זה לעשות רצונו ולעבדו בלבב שלם כמו איש חיל ראש הצבא, ולהיות נאמן רוח בכל ענין הנוגע לכבוד המלך מלכו של עולם, וכל דבר שיראה שיש בו כבוד שמים יעשנו בכל לבו ונפשו, ולהיפוך כל ענין שיראה שיש בו ניגוד כבוד שמים ירחיק מאתו כמטחוי קשת.

איש כזה יכול להיות נכון לבו בטוח שבודאי יהיה לו שנה טובה ומתוקה, ומן השמים יסייעו לו שיוכל להוציא מחשבתו הטובה מכח אל הפועל, ובודאי יקויים אצלו וְדַרְשֵׁי ה' לֹא יִחָסְרוּ כָּל טוֹב, ויהיה לו הן רוחניות והן גשמיות וכל משאלות לבבו לטובה.

אכן אם האדם אינו יכול 'זיך אפשאקלן' מכל העבר שלו, וברצותו לצעוק המלך מבלבלין אותו מחשבות ובלבולים שונים ומשונים, זה סימן שאינו טוב, זה סימן שיש מחיצה גדולה בינו ובין השי"ת, ואז אין הכתיבה חס ושלום כראוי, ולכן איש כזה שרואה שהוא טובע בנהר של מחשבות ובלבולים ואינו יכול לשית עצות בנפשו, יאמר בכוונה גדולה וּבְכֵן יִתְקַדֵּשׁ שְׁמִי ה' אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמּוֹ, וּבְכֵן תֵּן פִּתְחוֹת ה' אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ, וּבְכֵן תֵּן כְּבוֹד ה' לְעַמּוֹ, וּבְכֵן צְדִיקִים יֵרָאוּ וְיִשְׁמְחוּ, שתיבת בְּכֵן עולה ע"ב כמנין חסד, והוא שם הוי"ה במילוי

(כמבואר באריכות בשפתי חן לימים נוראים סוף הקדמה ד), ובזה יתעוררו עליו חסדי השי"ת ויזכה להנצל מכל המקטריגים, ויזכה לשנה טובה ומתוקה.

גם תיבת וְבִבֶּן (עם האות ו') עולה שלשה פעמים הוי"ה, כמנין לַחֵם המורה על השפעת פרנסה בגשמיות ופרנסה ברוחניות, וזה רומז על המוחין העליונים היורדים מן השמים, כי הארת י"ג מדות של רחמים הם שלשה הוי"ה שהם י"ב אותיות עם הכולל כידוע, ובהארתם יורד מן השמים השפעות גדולות. גם תיבת וְבִבֶּן עולה כמנין הזיו לך, שביאורו הוא שזיו השי"ת יורד למטה אל האדם, והוא הסימן של ההפסקות בהקריאות של פרשת האזינו כמבואר בשלחן ערוך (א"ח סימן תכח), ורמיזתו בקודש הוא להורות שהגם שכלפי חוץ נראים הפסוקים של פרשת האזינו כדברים קשים כגידים, עם כל זה מפסיקים בו באלו הפסוקים הזיו"ל ל"ך שעולין ע"ח, שלש פעמים הוי"ה, לרמז שבפנימיות אלו הדברים גנוזים מוחין עליונים קדישין מאוד מאוד, וזיו הוי"ה יאיר עליך מבית ומבחוץ.

וכל זה לרמז שבכניסת השנה החדשה ידע האדם 'אז ס'איז באמת ליכטיג', כי כעת עומדים קדם ה' וכתוב עֲזַ וְהִדְרֶה בְּמִקְמוֹ, והשי"ת הוא מקור הברכה ומאתו לא תצא הרעות, שבהארת אור ה' אין שום רע ושום צרות ושום 'פראבלעמען', וכל מלאכתך וכל דאגתך כבר נסדרו באופן היותר טוב, כל מלאכתך עשויה, ואתה נמצא במצב של וְאֲנִי קָרַבְתִּי אֲלֵיכֶם לֵי טוֹב, ואני מן המיוחסים והמקורבים אצל המלך החדש של השנה החדשה, וכלום חסר מבית המלך.

\*

מובא בשם רבינו הרה"ק החוזה מלובלין זלה"ה, בטעם שלפעמים רואין אנשים שאינם כל כך מהמדקדקים במצות, ועם כל זה הם מצליחים ביותר מהאנשים יראים באמת, וחוש מכל הסיבות המבואר בחובת הלבבות (שער הבטחון) באופני הנהגת השי"ת העמוקה וגבהו דרכיו מדרכינו, אמר הסיבה הפשוטה, שהם תמיד בשמחה ובטוב לבב, כי זה סגולת השמחה להמשיך ברכות, ולכן הגם שיראי ה' חשובים מאוד מאוד עם כל זה יוכל להיות לפעמים שמגודל היראה מפריזים על המדה ומגיעין לקצה המטה של עצבות ונערוועזקייט או משהו של כעס חס ושלום, וזה מזיק ומשחית את הכל ח"ו, לכן יש לזכור ולא לשכוח להיות בבטחון עצום ושמחה פנימיות כל אלו הימים ואז יזכה בודאי לשנה טובה ומתוקה.

ויש לדעת, כי כח השמחה שבאדם אינו תלוי בזה שיש לו במה לשמוח, דזה אינו רבותא, אך עיקר כח השמחה נראה לעין כאשר האדם אין לו באמת במה לשמוח ורק בזכות השמחה בעצמה זוכה לישועה, ולהבין איך יכולין לשמוח גם כשאין לו במה לשמוח, ואיך על ידי השמחה זוכה להנצל בדין וליצא זכאי גם במצב שאין בידו מעשים טובים, נעתיק סיפור קודש שסיפר הגה"צ רבי אליעזר דוד פריעדמאן ז"ל (מפי ספרים וסופרים ח"א), כי בתו של הרה"ק רבי מאיר'ל פערמישלאנער זלה"ה, אשתו של הרה"ק רבי יואל משאין זלה"ה היתה מפורסמת כבעלת מופת, ורבים באו אצלה עם פתקאות ופדיונות וראו אצלה נפלאות, ונקראת בשם די רביצין מיטן שטעקן, כי אחזה בידה המקל של אביה ואמרו שבזה זכתה לפעול אותות ומופתים.

פעם אחת היה הרה"ק בעל אהבת ישראל זלה"ה בעיר שאץ, והלך לבקר את הרבנית ואמר לה, תמחלי לי על שאלתי הקשה, אני רוצה לדעת מהיכן לקחתם הכח הזה לפעול ישועות לבני ישראל הלא אין לאשה כח התורה ובלי התורה אי אפשר לשנות הטבע. ענתה ואמרה 'דאס האב איך מיר אויסגעלערנט פון לייבעלע גנב', וכשלא הבין דבריה, הוסיפה ואמרה 'יא יא וויזניצער רבי, פון לייבעלע גנב', ואחר כך התחילה לספר כי מנהגו של אביה הקדוש היה שבכל מוצאי יום הקדוש העמיד עצמו בחלון ביתו בשמחה עצומה, וכל הציבור עברו עליו כבני מרון וקבלו ברכתו לזכות 'גוט געבענטשט יאר' וכן 'מען זאל האבן גע'פועלט אלעס גוטס', ושם בעיר פרעמישלאן היה איש יהודי עני מרוד שנכשל לא עלינו ולא עליכם בחטא גניבה, כי לא היה יכול לעמוד בנסיון הקשה של נסיון העוני, כאשר ילדיו שאלו ללחם ואין, ולכן התעסק בגניבות, עד שניתוסף לו השם גנאי 'לייבעלע גנב'.

פעם אחת במוצאי יום כיפור השתוקק אותו האיש לקבל ברכה מהצדיק, אך בידעו שזה אי אפשר, כי הצדיק לא יתן לו ברכה, שזה יהיה כהסכמה וחיזוק על החטא הנורא של גניבה וגזילה, לכן עמד מן הצד והמתין על שעת הכושר שיוכל לנגוע בידי קדשו של הצדיק ולקבל ברכתו, ואכן הגיע השעה שראה על פני הצדיק המאירים שנפלה עליו דביקות ומוחו משוטט כעת בעולמות העליונים, אז רץ תיכף ופשט את ידיו ונגע ביד הצדיק, אכן הצדיק הרגיש תיכף והתחיל לצעוק עליו 'לייבל, לא די שאתה גונב מאחיק היהודים, עוד אתה רוצה לגנוב ממני ברכות לחיזוק על המעשים תעתועים שלך'.

כשמוע לייבל את דברי הצדיק לא איבד את עשתונותיו, וענה ואמר בקול רם ובשמחה 'חס ושלו', וכי סובר הרבי שאני מבקש ברכה להצליח ליטול מאיש את ממונו השייך לו, לא כן הוא, אני מבקש ברכה שאם נגזר על איש שיגנב ממנו מעותיו, אז אהיה אני הזוכה בהם', תשובה זו מצאה חן בעיני הצדיק ונתן לו ברכתו בקודש שיהיה לו גוט געבענטשט יאר, ובכן אמרה הרבנית משאץ, כשהגיע עתו של אבי להסתלק מן העולם זכרתי היטב את דברי לייבעלע גנב, ואמרתי לאבי שיש לי בקשה אחת, שכאשר נגזר בשמים שאיש חולה יתרפא מחוליו או שאדם שהוא בצרה ינצל מצרתו, אזי יהיה זאת על ידי ברכתי ומזה יהיה לי פרנסה, ואכן קיבלתי ברכת אבי על זה ונתן לי מקלו, ובזה הכח אני מברך את ישראל.

והבה נתבונן במעשה זו, איך זה האיש לייבל לא איבד את שכלו באותו הרגע הגורלית, והצטדק עצמו בשמחה, היה אז במצב רוח מרומם, ובזה זכה לקבל ברכת הצדיק להצליח, וכן הרבנית בת הצדיק זכתה לגדולה מעולה כזה להיות בעלת מופת בשביל שביקשה בחכמה ובמצב רוח מרומם, וכמו שכתב הרה"ק בעל הבני יששכר זלה"ה (תשרי מאמר 1 אות ב ועוד) "השם יתברך אמר לנו על ידי נביאיו (ישעי' מג כו) **סֵפֶר אֱתָה לְמַעַן תִּצְדָּק**, שנתן לנו רשות להמציא איזה טענה שתהא מגינה ומצלת ולא יוכל הקטרוג למצוא מקום, ויתעורר הרצון", ואין הכוונה להצדיק את העבירות חס ושלו, שהרי כבר שבו על זה בחודש אלול, וגם כי בראש השנה לא יזכר ולא יפקד ולא יעלה זכרון עבירה כלל, אך הכוונה שהאדם יפסוק בדעתו שבודאי יזכה לשנה טובה ומתוקה, והגם שה'עבר' שלו אינו מסודר וכל מצבו ברוחניות אינו מסודר, עם כל זה יהיה במצב מרומם ונכון לבו בטוח שיזכה לשנה טובה, וישמח על הזכיה שיכול לעבוד אזא זיסן גרויסן ליכטיגן באשעפער.

וכדאי להסמיק לזה מעשה נורא שסיפר הרה"ק רבי יצחק אייזיק מקאמארנא זלה"ה (מגילת סתרים ח:), מה שקרה לו לעצמו בראש השנה, ואיך גם אחר שראה סימן המורה על משפט לא טובה, התחזק עצמו בשמחה ותקוה ובטחון בה' ונתהפך משפטו לטובה, וזה לשון קדשו: בשנת תר"ז בראש השנה ליל א', חלמתי חלום ארוך וראיתי שיש עלי דינים, - ואחר כך ראיתי שאני הולך בשערות על ראשי, ואמרתי בלבי שבודאי אלו השערות מורין על דינים קשים רחמנא ליצלן, - וביום מסרתי נפשי

והתפללתי [שחרית] בשמחה רבה. וכשהגביהו את ספר התורה נראה לי הפסוק [סמוך לקריאת ההפטורה בפרשת פנחס] **וְרָאִיתָה אֶתְּהָ וְנִאֲסַפְתָּ אֶל עַמִּיךָ**, ולא השגחתי כלל על זה, והתפללתי תפילת מוסף באור צח. ובליל שני חלמתי שנתגלה הכתר עליון ברחמיו ונמתקו הדינים ונשאר רק גניבה, וגם זה נמתק, ונגנב רק סכין וכף כסף, עכלה"ק.

והענין מבואר בסידורו של שבת (ח"ב) שכאשר המלך רואה שהמקטרג רוצה לבוא ולקטרג, קורא להמשוררים ולמשמחים לערוך משתה ושמחה, ויהי כראות המקטרגים שהמלך שרוי בשמחה רבה כזו, אזי המה בושים לקטרג בשעה כזו ובורחים לנפשם, כן הוא כשהמקטרגים רואין את בני ישראל העומדים באימה וביראה בבית המדרש ומזמרים ומשבחים להשי"ת ניגוני קודש בדברי שבח וריצוי וקבלת עול, וצועקים מלוך על כל העולם כולו בכבודך ועוד דברי קבלת עול מלכות שמים, אזי המה מתביישים מאוד לקטרג אויף אזעלכע הייליגע אידן, ובורחים משם כמטחוי קשת.

ועוד רגע נדבר מקדושת השבת שקודם ראש השנה, כי הוא כולל בו כל המועדים, כמו שכתב בספר דברי ישראל (פ' מקץ עה"פ וירא יוסף את אחיו), שפעם אחת בשבת שקודם ראש השנה בסעודת שחרית אמר אדוני אבי זקני [הרה"ק רבי יחזקאל מקוזמיר] זצוק"ל להמסובין על שלחנו בזה הלשון: אכלו לשם שמים, כי המאכלים שלנו מגרשים מן האדם האוכל אצלנו כל מיני חומריות וגשמיות וכל מיני אפקורסות, וכלולים בהם כל מיני קדושות, ובסעודת שבת זו שלפני ראש השנה יש בו כח כל הסליחות מזכור ברית, והפיוטים של שחרית ומוסף של ראש השנה, ומכל נדרי ושחרית ומוסף ונעילה של יום הקדוש, ומימים הראשונים של סוכות, ושמיני עצרת ושמחת תורה עד אסרו חג, עכדה"ק.

יעזור השי"ת שנזכה לקבל הנהגת השי"ת באמת ובאמונה, להמליך את השי"ת על כל רמ"ח איברינו ושס"ה גידינו בפרטיות, ועל כל השנה החדשה שנת תשפ"ז בפרטיות, עם כל שלש בחינות עולם שנה נפש, ובזכות זה נזכה לכתובה וחתימה טובה, ובקרוב במהרה נזכה לקיום הפסוק ונשגב ה' לבדו ביום ההוא, בביאת גואל צדק במהרה בימינו אמן.

**א פרייליכן שבת – א פרייליכן יו"ט**